

เทศน์เช้า วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อ้าว ฟังเทศน์ เทศน์คืออะไร? เทศน์คือบอกเรื่องชีวิตของเราไง องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาเกิดมา เห็นไหม เวลาเกิดมานะเกิดเป็นกษัตริย์ พอเกิดเป็นกษัตริย์จะได้ปกครองอยู่แล้ว แต่เวลาไปเที่ยวสวนเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย เราปกครองนะปกครอง

คนที่จิตใจที่เป็นคนดี เราปกครองเขา เราต้องรักษาน้ำใจเขา รักษาหัวใจเขา รักษาหัวใจเขาอย่างไร? การรักษาน้ำใจเขา มันเป็นเรื่องความทุกข์ความยากไปหมดเลย ฉะนั้น เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย ในเมื่อเราทำแล้ว เราปกครองแล้ว เราต้องเกิด ต้องแก่ ต้องเจ็บ ต้องตาย เหมือนกัน ฉะนั้น สิ่งตรงข้ามมันมีไหม? ถ้ามันมีสิ่งที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ไปเห็นสมณะ สมณะทำอย่างไร? สมณะไง

นี่ก็เหมือนกัน เห็นสมณะต้องออกไปค้นคว้าอยู่ ๖ ปี กว่าจะตรัสรู้เป็นองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้ววางธรรมวินัยไว้ วางธรรมวินัยไว้ที่ไหน? เวลาองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานนะ เวลาบอกพระ เห็นไหม เราเป็นคนวาสนาน้อย วาสนาน้อยคือว่าอายุขององค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๘๐ ปี นี่องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแต่ละองค์ก่อนนั้น ๘๐,๐๐๐ ปี ทีนี้คำว่า ๘๐ ปี เราอ่านจาวาสนาน้อย นี่มีอายุแค่ ๘๐ ปี แต่วางธรรมวินัยไว้อีก ๕,๐๐๐ ปี

ฉะนั้น อีก ๕,๐๐๐ ปี สิ่งที่ว่าวาสนาน้อยหรือไม่วาสนาน้อย คือรู้สัตว์ขันธ์สัตว์ขันธ์สัตว์ แต่จะความจริงมันอันเดียวกัน เวลาพระศรีอริยเมตไตรยข้างหน้าก็จะมาตรัสรู้ธรรมอันนี้ ถ้าตรัสรู้ธรรมอันนี้องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงเห็นคุณค่า เห็นไหม อายุ ๘๐ ปี กับ ๘๐,๐๐๐ ปี แล้วอายุเราล่ะ? ถ้าอายุเรานะ ถ้าเรามีสามัญสำนึกใช่ไหม? เราจะเห็นคุณค่าของชีวิตเรานะ ชีวิตคือความรู้สึกอันนี้ ความรู้สึกอันนี้มันมีค่ามาก มีค่ามากแต่เราคุ้นชินกับมันไป

ของอะไรที่เป็นสมบัติของเรา เรามองข้ามหมดเลย ถ้าสมบัติข้างนอกจะเห็นคุณค่ามาก เรามองข้ามในชีวิตของเรา มองข้ามความรู้สึกอันนี้ไป แต่เราไปหาปัจจัยเครื่องอาศัย ปัจจัย ๔ นี้

เป็นเครื่องอาศัยของชีวิตนะ ชีวิตนี้มีค่าเพราะอะไร? เพราะมันมีปัจจัยเครื่องอาศัยนั้นมันถึงดำรงชีวิตของมันขึ้นมาได้ ถ้าดำรงชีวิตขึ้นมาได้ เห็นไหม เราก็ไปหาแต่สิ่งนั้น หาสิ่งนั้น

สิ่งนั้นมันต้องหา แต่หาโดยที่ถ้าจิตใจเรา เราดูแลจิตใจของเรา จิตใจนี้มีคุณค่ามาก มีคุณค่ามหาศาล ถ้าจิตใจที่คิดดี ที่ใฝ่ดี ที่ทำดี คนๆ นั้นชีวิตจะไม่ทุกข์ร้อนกินไปนัก แต่ปากกัดตีนถีบเหมือนกัน ต้องหาปัจจัย ๔ เหมือนกัน แต่หัวใจมันดูแลรักษาได้ไง มันเข้าใจใจ อ้อ เราต้องทำหน้าที่การงานนะ เราต้องหาเงินหาทองมาเพื่อดำรงชีวิตนะ เราต้องหาความมั่นคงของชีวิตเรานะ เราหาเพื่อดำรงชีวิตของเราไง แต่ชีวิตนี้มันมีค่ากว่า มีค่ากว่าที่ไหน? มีค่ากว่าเพราะถ้ามันเข้าใจของมัน มันจะมีคุณค่า

เวลาเราสุข เรามีความสุขมีความสุขทุกข์ มันมีความสุขความทุกข์มาจากไหน? ถ้ามีความสุขความทุกข์ แล้วความสุขความทุกข์นี้มันมาจากไหน? สุขความทุกข์เพราะมันโง่โง่ มันโง่ ถ้ามันยึดสิ่งใด มันไม่พอใจมันก็เป็นความทุกข์ ถ้ามันพอใจนะ มันพอใจและไม่พอใจมันถึงเป็นสุขเป็นทุกข์ แล้วความพอใจไม่พอใจนี้ ก็ต่างคนต่างพอใจและไม่พอใจแตกต่างกัน

ความสุขของคนหาที่แตกต่างกัน ถ้าหาที่แตกต่างกันเพราะอะไร? เพราะมันส่งออกไปรับรู้ความรู้สึกจากภายนอก ภายนอกนะ ความกระทบนี้เป็นจรตนิสัย แต่ความเป็นจริงนะ ความเป็นจริงสิ่งที่มีคุณค่าคือพลังงาน คือตัวธาตุรู้ ถ้าเรากำหนดพุทโธ เราเชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หากความสงบระงับในหัวใจ ถ้าเราระลึกรู้ปัจจุตมันก็มีสติ พอจิตมีสติมันก็จะรู้สึกตัวมันเอง ถ้าจิตมันรู้สึกตัวมันเอง เห็นไหม ทำสิ่งใดจากข้างนอกมันก็เป็นภาระหนักหน่วงไปทั้งนั้น แต่ถ้ามันปล่อยวางสิ่งนี้เข้ามา มันเป็นอิสรภาพของมัน แต่! แต่คนเรานั้นก็ต้องอยู่ต้องกิน ไม่อยู่ไม่กินมันก็ต้องตาย

ที่นี้มันต้องตาย เห็นไหม เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา นี้ธรรมะอยู่ปากตายๆ เวลามันบอก “ต้องตายนะ ต้องตายนะ” เรามอบ “อะไรมันจะตายก่อน ขอคุณอะไรมันจะตายก่อน อะไรมันจะตายก่อน” มันไม่มีสิ่งใดตาย คำว่าไม่มีสิ่งใด ถ้าจิตจริงๆ แล้วมันไม่เคยตาย แต่ชีวิตมนุษย์นี้ตาย ตายเพราะหมดอายุขัยมันก็ตายไปใช่ไหม? แต่จิตมันตายไหม? เพราะจิตมันออกจากร่างนี้ไป พอจิตออกจากร่างนี้ไป ถ้าจิตมันไม่ออกจากร่างนี้ไป จิตปฏิสนธิมันมาเกิดในใจ ในน้ำครำ

เวรกรรมมันมาจากไหน? เวรกรรมมันมาจากไหน? นี้เวียนตายเวียนเกิดมันเป็นไปตามกรรม เห็นไหม เวลาเราเกิดเราเกิดจากพ่อจากแม่ เกิดจากพ่อจากแม่ นี้เกิดจากพ่อจากแม่ภพชาติ

นี่ไง แล้วพ่อแม่เกิดมาจากไหน? พ่อแม่ก็เกิดมาจากปู่ย่าตายาย ปู่ย่าตายายมันเกิดมาจากไหน? นี่มันเป็นสายบุญสายกรรม ถ้าเป็นสายบุญสายกรรมเราจะมาเกิดในครอบครัวเดียวกัน ในครอบครัวเดียวกัน ครอบครัว เห็นไหม อภิชาติบุตร บุตรที่ดีทำให้พ่อแม่มั่นคง พ่อแม่มีความสุข ความพอใจ นี่บุตรที่มันมีเวรมีกรรมต่อกันทำให้เราคับแค้นใจกันไปหมดเลย

นี่ไงที่ว่าความสุขความทุกข์อยู่ที่นี้ไง ลูกก็ลูกเหมือนกันนั่นแหละ แต่ทำไมคนหนึ่งเราพอใจ แต่อีกคนหนึ่งเราไม่พอใจ เพราะอะไร? เพราะพฤติกรรมของเขา แล้วพฤติกรรมของเขา มาจากไหน? ก็มาจากพันธุกรรมในจิตของเขา เขาคิดของเขาอย่างนั้น เขาทำของเขาอย่างนั้น เพราะอะไร? เพราะเขาเชื่อของเขาอย่างนั้น เขาเชื่อของเขาอย่างนั้นเพราะอะไร? เพราะเวรกรรม มันปิดบังตา

ฉะนั้น สิ่งที่เวียนตายเวียนเกิด นี่ที่ว่าจิตมันไม่เคยตายๆ เพราะมันเวียนตายเวียนเกิด มันไม่เคยตาย แต่มันเวียนตายเวียนเกิด เพราะมันได้สร้างบุญสร้างกรรมมา มันถึงได้รับสถานะของมัน แต่ในปัจจุบันนี้เราเกิดมาพบพุทธศาสนา ศาสนาสอนให้ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจมันสงบเข้ามา พอใจมันสงบเข้ามามันจะเห็นคุณค่า เห็นคุณค่าของใจดวงนี้มาก ถ้าเห็นคุณค่าของใจดวงนี้มาก เพราะอะไร? เพราะสุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มีนะ

ตอนนี้ที่เราทุกข์ เราทุกข์เพราะอะไร? ทุกข์เพราะความคิด คิดแล้วไม่พอใจเรื่องนั้น ไม่พอใจเรื่องนี้ อยากได้อย่างนั้น อยากได้อย่างนี้ มันเป็นความทุกข์ไปหมดเลย แล้วมันปล่อยเข้ามา เห็นไหม มันปล่อยเข้ามามันก็มีความสุข สุขอันนี้มันไม่ใช่สุขเกิดจากอามิส เราสุขเกิดจากอามิสนะ นี่จะไปเที่ยวเมืองนอก จะไปเที่ยวดาวอังคาร จะไปยานอวกาศ จะไปกันหมดเลย ไปเพื่ออะไร? ไปเพื่อพักผ่อน ไปเพื่อมีความสุขไง

สุขของเราสุขด้วยอามิส ต้องมีสิ่งกระทบ ต้องได้สัมผัสมันถึงจะมีความสุขของมัน แต่ถ้าเราอยู่ของเราเฉยๆ เราพักผ่อนของเรา เรากำหนดพุทโธ เราดูแลรักษาใจของเรา ถ้าใจมันปล่อย สิ่งใดเข้ามาละ สิ่งต่างๆ ที่เราจะไปดูไปหา ไปดูแลกกัน มนุษย์สร้างขึ้นมาทั้งนั้นเลย ถ้าไปเที่ยวจักรวาล ไปเที่ยวอวกาศ อวกาศก็ธรรมชาติมันเปลี่ยนแปลงของมัน มันเป็นเรื่องมันอยู่อย่างนั้น ใจ

สิ่งที่เป็นธาตุนะ เวลาดินมันสไลด์มันทับคนตายนะ คนเราก็มีความสุขทุกข์ร้อน แต่ยอมรับสภาพความเป็นจริง เพราะดินมันสไลด์มามันเป็นธรรมชาติ เรามันเหตุสุดวิสัย แต่ถ้าคนเรานะ

นิทานกัน คนเราทำให้เจ็บช้ำน้ำใจกัน มันเจ็บปวดนัก มันเจ็บปวดนักเพราะอะไร? เพราะมันมีความรู้สึก มีจิต เห็นไหม จิตตรงข้ามมันปฏิภาคกัน มันมีเวรมีกรรมต่อกัน แต่เวลาธาตุสิ่งที่มีมัน เป็นไปที่มันมีผลทำให้เราเจ็บช้ำน้ำใจ ทำให้เราเสียหายถึงกับชีวิตเลย ทำไมเราอมรับล่ะ? เพราะมันไม่มีจิต มันไม่มีสิ่งใด แต่เวรกรรมเรามีไง เวรกรรมของเรามันเป็นสภาวะแบบนั้น

นี่พูดถึงธาตุนะ แล้วธาตุรู้ล่ะ? ธาตุรู้ สันตติ ธาตุรู้ เห็นไหม สสารธาตุมันแปรสภาพตลอดเวลา แต่ธาตุรู้ไม่มีใครเห็นมัน จิตเดิมแท้ที่ผ่องใส จิตเดิมแท้ที่หมองไปด้วยอุปกิเลส ปฏิสนธิวิญญูณ เห็นไหม เขาบอกวิญญูณมีสี่มีสาธต่าง ๆ วิญญูณอย่างนั้นเสวยภพแล้วนะ อันนั้นเสวยภพหมายถึงว่าเหมือนมนุษย์นี่ มนุษย์ถ้ามีจิต จิตมาในใจ ในน้ำคร่ำ มาปฏิสนธิมันก็มีมนุษย์ขึ้นมา

จิตมันเสวยภพไง เสวยภพเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เป็นสัมภเวสี มันเสวยภพแล้ว เราเห็นแต่ว่ามันเสวยภพ เราไม่เห็นจิตเดิมแท้ ไม่มีใครเห็นจิตเดิมแท้ ถ้ามีใครเห็นจิตเดิมแท้ ทำไมเทวดา อินทร์ พรหม ต้องมาฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าล่ะ? นี่ฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ไหน? เวลาฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็สอนเรื่องใจของเราไง

เรื่องใจของเรา เรื่องความเกิดความตายของเรา ถ้าใจของเราจะเราไปแก้ไขจิตเราสงบเข้ามาแล้ว เห็นไหม เราจะเห็นคุณค่า เห็นคุณค่าว่าธรรมชาติของจิตมันเป็นแบบนี้ จิตมันส่งออกเวลาเกิดปัญญา เกิดความคิด ความคิดก็ส่งออก ทุกอย่างส่งออกหมด ส่งออกเพราะมันเป็นสังขะสังขะเป็นแบบนี้ แต่ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทวนกระแสกลับ

ถ้าทวนกระแสกลับนะ เห็นไหม ความรู้สึกนึกคิดนี้มันมีกิเลส กิเลสมันพาใจ เวลาทำ ความสงบของใจเข้ามา ใจสงบแล้ว กิเลสมันสงบตัวลงจิตมันจะสงบได้ ถ้ากิเลสมันด้วยตัวแห่ นี้สมุทัย ตัณหาความทะยานอยาก ความคิด ความไม่พอใจ ความพลักไส นี่ตัณหาความทะยานอยากมันเป็นกิเลส แล้วมันสงบตัวลง พอสงบตัวลง จิตมันสงบแล้วฝึกหัดใช้ปัญญา

ปัญญาคือ สังขาร ความคิด ความปรุง ความแต่ง แต่! แต่มีสัมมาสมาธิเป็นพื้น เป็นฐาน มันก็เกิดเป็นภวานามขปัญญา ภวานามขปัญญาเพราะอะไร? เพราะไม่มีสมุทัย ไม่มีสมุทัย ไม่มีตัณหาความทะยานอยากเป็นตัวขับ มันจะเกิดโดยสังขะความจริง สังขะความจริงนี้มันเกิดเร็วมาก แล้วเกิดเป็นสติปัญญา สติ มหาสติ มันจะควบคุมสภาวะแบบนี้ ถ้าควบคุมสภาวะแบบนี้มัน

จะเข้ามา มรรคญาณจะเกิดขึ้น ถ้ามรรคญาณเกิดขึ้นมันจะชำระภาวสาวะ จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้หมองไปด้วยอุปกิเลส

จิตเดิมแท้ส่องใส คุณิคุไฟฟ้าสิ ไฟฟ้าพลังงานมันไป เห็นไหม มันไปตามสายส่งของมัน คุณิคุไฟฟ้าสถิตเวลาฟ้าผ่ามา นี่มันเป็นล้านๆ โวลต์มันมาจากไหน? สิ่งของมันขึ้นไป แล้วเวลาจิตเราสงบแล้วเราควบคุมความคิดของเราได้ สิ่งที่เราคิดถึงอเมริกาสิ เราคิดถึงยุโรป เราคิดถึงไหน เราคิดไป เราคิดถึงเมืองจีน ๕ รอบ กลับมาเรายังนั่งอยู่นี่นะมันไปมาหมดแล้ว แต่ถ้ามหาสติ มหาปัญญา มันทั้งหมด

เวลามันทั้งหมดแล้ว ถ้ามันเกิดความคิด มันเกิดปัญญามันไม่เกิดปัญญานี้ มันเกิดปัญญานี้โดยสังขารที่เทวดา อินทร์ พรหม มาฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเกิดอย่างไร? ธรรมมันเกิดขึ้นมา ปัญญามันเกิดอย่างไร? เกิดเพราะมันรู้เท่าทันตัวเองไง คุณิคุสิ่งที่แสงมันเคลื่อนที่ สิ่งที่พลังงานที่มันไป นี่มันไปมันเป็นเพราะพลังงานของมัน มันไม่มีชีวิต มันควบคุมไม่ได้ แต่ธาตุรู้เป็นพลังงานส่องใสๆ มันมีสติมีปัญญามันขึ้นมา มันจับสิ่งนี้ตั้งไว้

นี่สมาธิ สติ สมาธิจับ ปัญญาแยกแยะ ปัญญาแยกแยะเพื่อตรวจสอบ เพื่อชำระล้างสมุทัย เพราะชำระล้างตัดทอนความทะยานอยาก สิ่งของมันจับใส สมุทัยที่มันจับคั่นในหัวใจนี้ ในหัวใจที่มันจับคั่น มันจะทำให้ระเบิดอยู่ที่นี่ มันทำให้หัวใจที่มันจะระเบิด มันจับใสให้หัวใจมันเครียดอยู่ที่นี่ มันจะแยกแยะ พอแยกแยะมันก็ปล่อย สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี พอจิตสงบแล้วมันมีความสุขมาก แล้วปัญญาสงบแล้วนะเดี๋ยวมันก็เสื่อมออกมา สงบแล้วเดี๋ยวมันก็ไม่สงบ สงบมากสงบน้อยมันก็คลายตัวออกมา พอคลายตัวออกมาเป็นธรรมชาติ เพราะธรรมชาติเป็นแบบนี้

นี่สิ่งที่มีคุณค่าคือหัวใจใจ นี่มันจะเกิดอริยทรัพย์ ปัญญาที่เราใช้ปัญญาการบริหารจัดการทางโลก เราได้สมบัติสาธารณะมาก็เป็นของเราชั่วคราว เอามาใช้จ่าย เอามาใช้สอยต่างๆ ใช้สอยไป แต่ถ้ามันเป็นปัญญานี้มันไม่ใช่ว่ามันไม่เป็นสาธารณะ มันเป็นของบุคคล จิตดวงใดนะ อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน จิตของตนมันรู้มันเห็น จิตของตนมันแยกแยะ จิตของตนมันพิจารณาของมัน ถ้ามันแยกแยะมันทำของมัน มันปล่อยวางของมัน มันชำระล้างของมัน มันจะเป็นประโยชน์กับมัน นี่เป็นอริยทรัพย์

ถ้าปัญญานี้เกิดขึ้น มันเกิดขึ้นมาจากไหนล่ะ? มันไม่เกิดขึ้นจากดิน ฟ้า อากาศ ไม่เกิดขึ้นจากสมบัติของใคร มันเกิดขึ้นจากบนจิตของผู้ที่ติดข้อง มันเกิดขึ้นบนจิตผู้ทุกข์ยาก ผู้

ยากไร้ ผู้ทุกข์ผู้ยาก ผู้คับแค้นใจนั้นละ ถ้ามันคับแค้นใจ เพราะมันคับแค้นใจโดยค้นหาความ
ทะยานอยาก กิเลสมันจับใส มันจับคั้น แต่เวลาสงบเข้ามา เห็นไหม มันสงบมันระงับมันก็ปล่อย
วาง แล้วเกิดปัญญาแยกแยะมันพิจารณาของมัน มันจะสะสางให้สิ่งนี้มันออกมาชำระล้าง ถ้ามัน
ชำระล้าง นี่โง่งานอย่างนี้งานของพระ พระบวชมาทำอะไร? ไม่เห็นทำอะไร เดินไปเดินมา

เดินไปเดินมา นี่เดินไปเดินมาเพื่อแก้ไขใจของตัว เดินไปเดินมาเพื่อดูแลหัวใจของตัว ถ้า
ดูแลหัวใจของตัวนะ เดินเพื่อสงบใจ เดินเพื่อระงับใจ เดินเพื่อแยกแยะใจ ถ้ามันแยกแยะได้มัน
ทำของมันได้ นี่ปัญญามันเกิด ถ้าปัญญามันเกิด นี่โลกุตตรปัญญา ปัญญาอย่างนี้จะเป็นปัญญาที่
จะพ้นจากกิเลส แล้วโลกุตตรปัญญากับโลกีย์ปัญญามันแตกต่างกันอย่างไร? ถ้าคนไม่เคยเห็นโล
กุตตรปัญญามันจะเทียบได้อย่างไรว่าอะไรเป็นโลกีย์ปัญญา อะไรเป็นโลกุตตรปัญญา โล
กีย์ปัญญา ปัญญาเกิดจากภพ เกิดจากเรา นี่โลกียะ ปัญญาของโลกใจ โลก โลกียะ โลกมันก็สะสม
อยู่ที่โลก

มันเป็นที่ปฏิภาณไหวพริบของคนนะ แต่ถ้าเป็นโลกุตตระมันทำลายโลก ทำลายโลก เรา
คิดว่าทำลายโลกนี้ให้มันราบไปหมดเลยแล้วคนเราจะได้พ้นทุกข์ไปหมด ไม่มีสิทธิ์หอรอก เวลา
มันทำลายโลกทัศน์ มันทำลายวิสัยทัศน์ มันทำลายความรู้สึกนึกคิดในหัวใจนั้น ถ้ามันยังทำลาย
มันยังสะอาด มันยังผ่องใส แต่พวกเราไม่กล้าทำลาย ทำลายแล้วกลัวมันจะชำรุดเสียหาย

การชำรุดเสียหายนี้เป็นวัตถุนะ แต่สิ่งที่เป็นนามธรรม ยิ่งฟอก ยิ่งกรอง ยิ่งรักษา มันยิ่ง
สะอาดยิ่งบริสุทธิ์ การทำลายอย่างนี้เป็นการทำลายอย่างประเสริฐ แล้วการทำลายอย่างนี้องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนว่าให้มีเมตตา ให้มีเมตตาต่อกัน ให้ภัยต่อกัน ให้เสียสละต่อ
กัน อย่าทำร้ายกัน แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “การฆ่าที่เป็นประโยชน์ที่สุด
คือการฆ่ากิเลส”

การฆ่ากิเลสเหมือนการตัดต้นไม้ในป่า ตัดต้นไม้ถางป่าแต่ไม่ได้ถางต้นไม้แม่แต่ต้นเดียว
แต่ป่านี้ราบไปหมดเลย กิเลสค้นหาในหัวใจนี้ราบหมดเลย แต่ไม่ได้ทำลายสิ่งใดเลย ทำลายแต่
สิ่งที่เป็นนามธรรม นี่การฆ่าอย่างนี้ การฆ่ากิเลสนี้ประเสริฐที่สุด แต่การทำร้ายกัน การ
เบียดเบียนกันทางโลก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ให้ทำ เพราะมันก่อเวรก่อกรรม ยิ่ง
ทำลายกันนะยิ่งสร้างเวรสร้างกรรมไม่มีวันจบนะ แต่ถ้าทำลายกิเลสค้นหาความทะยานอยากนี้
ประเสริฐที่สุด ยิ่งทำลายยิ่งสะอาด ยิ่งทำลายยิ่งดี

ฉะนั้น การชนะตนเองประเสริฐที่สุด ที่นี้การชนะตนเองมันจะชนะที่ไหนล่ะ? นี่ทางโลก เขาต้องหาปัจจัยเครื่องอาศัย พระก็มีปัจจัย ๔ เครื่องอาศัยเหมือนกัน ฉะนั้น อาศัยดำรงชีวิตนี้ไว้ เหมือนหยอดล้อเกวียนรักษาชีวิตนี้ไว้ เพื่อเอาชีวิตนี้มาใคร่ครวญ มาพิจารณา ถ้าเรามีสติสำนึก ได้ ชีวิตนี้จะมีคุณค่า ถ้าไม่งั้นสติเรามันส่งออกหมดนะ ส่งออกมันเป็นเรื่องโลก แล้วเราก็ตรึก ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

นี่มีปัญหารอบรู้ธรรมไปหมดเลย แต่กิเลสมันเอาธรรมะเป็นฉากบังหน้า ฉากบังหน้าว่า ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันเป็นความสงบระงับ แต่หัวใจเดือดร้อน หัวใจ ฟุ้งซ่าน แต่ถ้าเวลาการประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันไม่มีฉากหน้าฉากหลัง ฉากหน้าฉากหลัง เห็น ไหม ฉากหน้าเราก็ใส่หน้ากากเข้าหากัน ยิ้มแย้มแจ่มใส ฉากหลังเวลากลับไปอยู่คนเดียวแล้วคอตก ทุกข์ยาก เห็นไหม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “ในสโมสรสันนิบาต ทุกดวงใจว่าแห่ว” ทุก ดวงใจ แม้แต่ในสโมสรสันนิบาตทุกดวงใจว่าแห่ว นี่ถ้ามันไม่มีฉากหน้าฉากหลังมันเป็นแบบนี้ แล้วแก้ไขหัวใจของเรา เราถึงจะเห็นคุณค่าไง เห็นคุณค่าของชีวิต เห็นคุณค่าของจิตนี้ ถ้าเห็น คุณค่าของจิตนี้ต้องรักษาจิตของเรา ต้องมีสติยับยั้งให้จิตของเราอยู่กับตัวเรา แล้วใช้สติปัญญา ของเราหาอริยทรัพย์ หาทรัพย์ของเรา

ถ้าทรัพย์ของเราเกิดขึ้นนะ นี้อยู่กับโลกโดยไม่ติดโลก มีชีวิตนี้ก็รักษาชีวิตนี้ไปถึงที่สุด ของชีวิตนี้ จิตนี้ไม่เกิดไม่ตายอีกแล้ว มันตายจากชาตินี้ไปมันไม่เกิดอีก เพราะมันไม่มีเชื้อขบไส ฉะนั้น จิตถึงไม่มีวันตาย ถึงนิพพานเที่ยง เที่ยงเพราะจิตมันไม่เคยตาย พอเข้าไปถึงจุดแล้วมันก็ไม่เกิดไม่ตาย แต่ถ้าไม่ถึงที่สุดมันไม่เที่ยง มันเกิด มันตาย

มันเกิดมันตายเวียนไปในวัฏฏะ นี่คือผลของกิเลสนะ แต่ถ้าเราเจอธรรมขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วเราจะมีสติมีปัญญา หยิบฉวยเอาสมบัติของเราได้มากขนาดไหนอยู่ที่ สติปัญญาของเรา ตั้งสติแล้วทบทวนชีวิตของเรา ประโยชน์ของเราอยู่ที่ไหน ให้ทุกคนแสวงหา เพื่อประโยชน์กับชีวิตนี้ เอวัง